

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 Rs 352799 20 Rev
Sarajevo, 07.09.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Enise Bilajac, kao predsjednice vijeća, Amire Sadović i Radenka Blagojevića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V. M. iz S. ..., koga zastupa punomoćnik A. N., advokat iz S., protiv tuženog D. I. d.o.o. M. ..., koga zastupa punomoćnica N. D., advokatica iz M., radi poništenja odluke o otkazu i potraživanja iz radnog odnosa, v.s. 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 65 0 Rs 352799 18 Rsž 2 od 17.09.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.09.2021. godine donio je:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav revizije u iznosu od 1.110,33 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu, broj: 65 0 Rs 352799 17 Rs 2 od 13.03.2018. godine odlučeno je:

„Usvajaju se djelimično tužbeni zahtjevi, pa se kao nezakonito poništava rješenje tuženog o prestanku ugovora o radu od 16.10.2012. godine.

Nalaže se tuženom da tužitelju isplati neisplaćene plaće za maj, jun i oktobar 2010. godine, te za februar april i juli 2011. godine u ukupnom iznosu od 2.404,40 KM sa zakonskim zateznim kamatama:

na iznos od 398,37 KM počev od 05.10.2010. godine, pa do isplate

na iznos od 419,82 KM počev od 05.07.2010. godine, pa do isplate

na iznos od 400,73 KM počev od 05.11.2010. godine, pa do isplate

na iznos od 381,65 KM počev od 05.03.2011. godine, pa do isplate

na iznos od 400,73 KM počev od 05.05.2011. godine, pa do isplate

na iznos od 403,10 KM počev od 05.08.2011. godine, pa do isplate

te da na dosuđene iznose neisplaćenih plaća iz 2010. godine na transakcijski račun Federalnog zavoda PIO/MIO uplati iznos od 451,45 KM na ime neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranja, dok je u odnosu na dosuđene neisplaćene plaće iz 2011. godine tuženi dužan da ih sam obračuna i uplatio Federalnom zavodu PIO/MIO u korist tužitelja.

Nalaže se tuženom da tužitelju isplati neisplaćene naknade za prijevoz na posao i sa posla za period od maja 2010. godine zaključno sa julom 2011. godine u ukupnom

iznosu od 795,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 20.05.2013. godine, pa do isplate, a sve navedeno u stavu I izreke presude u roku od 15 dana.

II

Tužbeni zahtjevi se odbijaju u dijelu kojim je tužitelj tražio da se tuženi obaveže da ga vrati na rad, na radno mjesto fotoreportera u podružnici S., a shodno ugovoru o radu od 01.06.2007. godine, te da mu uspostavi sva prava iz radnog odnosa u obimu kakva su bila prije donošenja rješenja o prestanku ugovora o radu od 16.10.2012. godine, a s tim u vezi odbija se zahtjev po kojem je tužitelj tražio da se tuženi obaveže da mu za period od 17.10.2012. godine do 16.10.2016. godine isplati naknade plaća u ukupnom iznosu od 22.620,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama na mjesečne iznose naknada plaća počev od svakog petog u mjesecu za prethodni mjesec, pa do konačne isplate, kao i zahtjev da se na iznos naknada plaća za isti period na transakcijski račun Federalnog zavoda za PIO/MIO izvrši uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 7.540,00 KM.

Odbija se tužbeni zahtjev po kojem je traženo da se tuženi obaveže da mu se na ime neisplaćenog regresa za 2010. godinu, 2011 i 2012. godinu isplati iznos od 683,71 KM za zakonskim zateznim kamatama počev od 20.05.2013. godine, pa do isplate.

Tužbeni zahtjev se odbija i u dijelu za iznos preko dosuđenih plaća iz stava I izreke presude, a što uključuje i zahtjev koji obuhvata iznose plaća koje su tražene da se isplate za avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar 2011. godine, te za period od januar-oktobar 2012. godine sa zakonskim zateznim kamatama na mjesečne iznose koje su za glavnice plaća u ovom periodu tražene počev od svakog 5 u mjesecu za prethodni mjesec, pa do isplate, a s tim u vezi i zahtjev koji se odnosi na uplatu doprinosa za PIO za iste mjesece u odnosu na 2011. i 2012. godinu.

Tužbeni zahtjev se odbija i za iznos preko dosuđenih naknada za prijevoz na posao i sa posla, a koji uključuje period tražene naknade od 01.08.2011. godine zaključno sa oktobrom 2012. godine, kao i zahtjev za zakonske zatezne kamate koje su i za ovaj period tražene od dana podnošenja tužbe, pa do isplate.

III

Svaka strana snosi svoje troškove postupka.

IV

Stavlja se van snage rješenje suda o određenoj mjeri osiguranja broj Rs 352799 13 Rs od 27.08.2013. godine“.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 65 0 Rs 352799 18 Rsž 2 od 17.09.2020. godine žalbe tužitelja i tuženog su odbijene i prvostepena presuda potvrđena, a odbijeni su kao neosnovani zahtjevi stranaka za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude tužitelj je izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači i tužbenom zahtjevu udovolji u cijelosti uz naknadu troškova parničnog postupka uključujući i troškove za sastav revizije u iznosu od 1.110,33 KM, ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi nije podnio odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio:

Revizija nije osnovana.

O procesnim povredama zbog kojih se može izjaviti revizija, revizijski sud je ovlašten voditi računa jedino kada se revident na postojanje takvih povreda određeno poziva. U konkretnom slučaju, predmetna revizija se u suštini svodi na detaljno analiziranje izvedenih dokaza uz prigovor da drugostepeni sud nije odgovorio (član 231. ZPP) na procesnopravno pitanje dopuštenosti korištenja kao dokaza – tužiteljevog zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora, a kojeg tuženi nije predložio, pa da je povrijeđen član 102. ZPP.

Ovakvim istaknutim prigovorima tužitelj nije doveo u sumnju zakonitost pobijane presude. Suprotno prigovoru revidenta, nižestepeni sudovi su sve izvedene dokaze cijenili u skladu sa odredbom člana 8. ZPP, pa tako i činjenicu usmenog otkaza ugovora o radu od strane tužitelja prvenstveno su utvrdili iz zapisnika o inspekcijskom nadzoru u kojem je konstatovano da je tužitelj u zahtjevu naveo da je tuženom dao usmeni otkaz 31.07.2011. godine, kao i iz izjava saslušanih svjedoka tuženog i na osnovu slobodne ocjene izvedenih dokaza utvrdili sporne činjenice odlučne za ovaj spor. Takvoj ocjeni dokaza od strane suda, revident ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu dokaza, tim više što ista u konkretnom slučaju sadrži isključivo prigovore činjenične prirode koji u revizijskom postupku nisu relevantni (član 240. stav 2. ZPP). Drugostepeni sud je u obrazloženju svoje odluke ocijenio sve žalbene navode od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora, pravilno primjenjujući odredbu člana 231. ZPP.

Nije osnovan ni prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet tužbe je zahtjev tužitelja kojim traži poništenje odluke o otkazu ugovora o radu od 16.10.2012. godine i vraćanje na posao kod tuženog, slijedom toga traži isplatu naknada plaća za period od 17.10.2012. do 16.10.2016. godine uz uplatu pripadajućih doprinosa PIO, zatim isplata neisplaćenih i manje isplaćenih plaća za period od maja 2010. do oktobra 2012. godine, uplatu doprinosa PIO za mjeseci maj, juni i oktobar 2010. godine, februar, april, juli, august, septembar, oktobar, novembar i decembar 2011. godine, te januar, februar, mart, april, maj, juni, juli, august, septembar i oktobar 2012. godine, isplatu neisplaćenih naknada za prevoz na posao i sa posla za period od maja 2010. do oktobra 2012. godine, isplatu neisplaćenih naknada za godišnji odmor (regres) za 2010., 2011. i 2012. godinu, sve sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj bio radnik tuženog po osnovu zaključenog ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 01.06.2007. godine na radnom mjestu fotografa i da je ove poslove obavljao u podružnici tuženog u S., a dana 16.10.2012. godine tuženi je donio rješenje da mu prestaje ugovor o radu sa istim danom (16.10.2012. godine). Prema zapisniku inspekcije od 11.10.2012. godine, tužitelj je zahtijevao inspeksijski nadzor i u zahtjevu naveo da je tuženom dao usmeni otkaz 31.07.2011. godine jer je bio nezadovoljan neredovnim primanjima i da mu se do obraćanja inspekciji nisu uručile obračunske liste plaća, ugovor o radu i radna knjižica i pored insistiranja da mu poslodavac zaključi radnu knjižicu. Inspektor je konstatovao da je tužitelj još uvijek u radnom odnosu kod tuženog, ali da je prestao da radi za tuženog još 31.07.2011. godine. Nadalje je utvrđeno da se tužitelj Službi za zapošljavanje javljao počev od 22.11.2012. do 20.05.2013. godine. Svjedoci tuženog potvrdili su okolnosti da je tužitelju prestao radni odnos njegovom voljom kada je dao usmeni otkaz i da nije dolazio na posao, ali i činjenicu da tužitelju nije evidentirana odjava osiguranja, zatim da tuženi kao poslodavac nije vratio tužitelju radnu knjižicu sa upisom prestanka radnog odnosa od momenta kada je tužitelj prestao da radi. Tuženi tvrdi da je tužitelja opominjao na uredno i profesionalno ponašanje, na šta se tužitelj oglašio, niti se naknadno javljao, te da ima i saznanja da je tužitelj radio druge poslove koji su u suprotnosti sa zaključenim ugovorom o radu. Tužitelj se nije odazivao na ročišta za glavnu raspravu radi saslušanja u svojstvu partične stranke.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su djelimično usvojili tužbeni zahtjev kao u izreci prvostepene presude, a odbili u dijelu kojim je tužitelj tražio da ga tuženi vrati na rad, uspostavi mu sva prava iz radnog odnosa u obimu kakva su bila prije donošenja rješenja o prestanku ugovora o radu od 16.10.2012. godine, za period od 17.10.2012. godine do 16.10.2016. godine isplati naknade plaća u ukupnom iznosu od 22.620,00 KM, na ime neisplaćenog regresa za 2010. godinu, 2011 i 2012. godinu iznos od 683,71 KM kao i zahtjev da izvrši uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 7.540,00 KM.

Po ocjeni ovog suda nižestepene presude su pravilne i zakonite.

Tužitelj u reviziji prigovara pogrešnoj primjeni člana 86. stav 1. tačka 5. Zakona o radu (Službene novine F BiH 43/99, 32/00 i 29/03 – dalje ZOR) navodeći da je tužitelju mogao prestati ugovor o radu samo otkazom od strane poslodavca, a što je poslodavac i učinio donošenjem rješenja kojeg su sudovi poništili kao nezakonito, pa da je povrijeđen i član 94. stav 1. ZOR.

Suprotno prigovorima revidenta, ovaj revizijski sud, polazeći od činjeničnih utvrđenja, prihvata ocjenu i zaključak nižestepenih sudova da je tužitelj usmeno otkazao ugovor o radu tuženom, jer u smislu člana 86. stav 1. tačka 5. ZOR otkaz radnika ima za posljedicu prestanak ugovora o radu zaključen između radnika i poslodavca. Kako je tužitelj dao usmeni otkaz 31.07.2011. godine, od kada nije više dolazio na posao, niti se odazivao na pozive tuženog - poslodavca, a da je tražio inspeksijski nadzor u smislu odjave sa osiguranja i vraćanje radne knjižice, navodeći da je tuženom otkazao ugovor o radu, po ocjeni i ovog suda takav otkaz je odraz tužiteljeve volje koja nije uslovljena

pristankom poslodavca, pa pismena odluka o prestanku ugovora o radu koja je izostala od strane poslodavca (tuženog) ne bi imala konstitutivni već samo deklaratorni karakter.

U postupku je utvrđeno da je tuženi nakon inspekcijskog nadzora donio rješenje (16.10.2012. godine) o prestanku ugovora o radu tužitelju zbog teže povrede radne dužnosti, a na koje se tužitelj poziva u reviziji da je poništeno kao nezakonito. Po ocjeni i ovog suda ta činjenica nije dovela u pitanje pravnu valjanost tužiteljeve jednostrane izjave volje o otkazu ugovora o radu od 31.07.2011. godine (koju je dao više od godinu dana prije donesenog rješenja tuženog od 16.10.2012. godine), jer povredu radne dužnosti radnik može učiniti samo ako je u radnom odnosu, a tužitelju je prestao radni odnos još 31.07.2011. godine, kako su to nižestepeni sudovi pravilno i zaključili.

Imajući u vidu način i vrijeme prestanka predmetnog ugovora o radu, pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da je zahtjev za povratak na rad neosnovan, te zahtjevi za isplatu naknada plaća od 17.10.2012. do 16.10.2016. godine sa doprinosima PIO, kao i zahtjevi za isplatu regresa za 2010., 2011. i 2012. godinu, jer je utvrđeno da je tužitelju radni odnos prestao 31.07.2011. godine, a tužitelj u postupku nije dokazao da li je i u kom periodu 2010. i 2011. godine koristio godišnji odmor.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne postoje razlozi revizije kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti valjalo je reviziju odbiti primjenom člana 248. ZPP.

Ovaj sud je odbio zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav revizije budući da u revizijskom postupku nije uspio (član 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP).

Predsjednica vijeća
Bilajac Enisa, s.r.